

кількість замовлень, що визначають обсяги дебіторської заборгованості. Чим вище позитивна величина функції x_3 , тим гірше структура його оборотних активів, адже зростає обсяг коштів у розрахунках, які начебто належать підприємству, але так і не надійшли на його рахунки, унеможливаючи нормальний перебіг господарських процесів. З урахуванням параметрів і залежностей вищеподаної системи для функції x_3 отримано таку залежність:

$$\begin{aligned} x_3(t) = & 5,5 \cdot \cos(3,75 \cdot t \cdot \sqrt{17} - 3,75 \cdot t \cdot \sqrt{10}) - \\ & - \frac{31}{85} \cdot \sqrt{170} \cdot \cos(3,75 \cdot t \cdot \sqrt{17} - 3,75 \cdot t \cdot \sqrt{10}) + \\ & + 5,5 \cdot \cos(3,75 \cdot t \cdot \sqrt{17} + 3,75 \cdot t \cdot \sqrt{10}) + \\ & + \frac{31}{85} \cdot \sqrt{170} \cdot \cos(3,75 \cdot t \cdot \sqrt{17} + 3,75 \cdot t \cdot \sqrt{10}) + \\ & + \frac{90}{17} \cdot \sqrt{17} \cdot \sin(3,75 \cdot t \cdot \sqrt{17} - 3,75 \cdot t \cdot \sqrt{10}) + \\ & + \frac{90}{17} \cdot \sqrt{17} \cdot \sin(3,75 \cdot t \cdot \sqrt{17} + 3,75 \cdot t \cdot \sqrt{10}). \end{aligned} \quad (2)$$

Хоча рівняння (2) містить тригонометричні функції синус та косинус, математичне очікування кількості контрактів, які визначають розмір дебіторської заборгованості, змінюється аперіодично. Система диференціальних рівнянь (1) являє собою моделі динамічного хаосу, що відображає ациклічність змін фінансових потоків. Ретельний аналіз результатів моделювання з використанням отриманої функціональної залежності буде корисним під час складання календарних графіків розрахунків за роботи, які передбачається виконати у майбутньому, і при уточненні термінів і обсягів розрахунків за накопиченою заборгованістю.

Т.Ф. Сундук,

Київський національний торговельно-економічний університет

ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Розвиток регіональної мережі – один з найбільш важливих та відповідальних елементів стратегії розвитку сучасного банку. З одного боку, збільшення кількості точок продажу банківських послуг є необхідною умовою розширення клієнтської бази, зростання фінансових

показників. З іншого боку, наявність регіональних підрозділів висуває особливі вимоги до систем управління ризиками, ліквідністю та трудовими ресурсами банку. Все це актуалізує проблеми розвитку регіональної мережі банку як в частині умов функціонування на цікавих для банку територіях, так і оцінки власного потенціалу.

Розглядаючи регіональний аспект формування банківської системи України, необхідно враховувати економічні, політичні та соціальні особливості розвитку окремих регіонів. Об'єктивна оцінка такої специфіки дозволяє банкам краще, оперативніше визначати сфери і географію реалізації своїх інтересів. Регіональні банки в Україні відстають від столичних, через недостатній рівень підготовки персоналу, комп'ютеризації і комунікаційних мереж. Так, у більшості українських банків PR-політика розробляється як складова стратегії на рівні центральних (головних) офісів. При цьому велика увага приділяється діяльності саме головного офісу банку в контексті динаміки мегаполісів України. Але потрібно враховувати, що досягнення мети формування розгалуженої регіональної мережі вимагає адаптації основних положень маркетингової і PR-політики на регіональному рівні.

Слід зазначити, що Україна нині зіткнулася з такими ж проблемами, як і країни Західної Європи у післявоєнний період: із необхідністю реструктуризації промисловості та стимулювання розвитку малого й середнього підприємництва, наявністю диспропорції в економічному розвитку регіонів, концентрацією банківських капіталів в окремих регіонах тощо. Долаючи ці проблеми, європейські країни поряд із низкою інших заходів вдавалися до реструктуризації банківської системи. Загальною ознакою реструктуризації банківських систем у Франції, Італії, Німеччині, Швейцарії було створення регіональних банків.

Створення регіональних банків для розв'язання певних проблем у різних країнах мало спільну мету – соціально-економічний розвиток регіонів, а значить, держави в цілому. Банківська система України має територіальну нерівномірність та локальний характер банківських ризиків, що характеризується високою концентрацією банків (близько 50 %) зареєстровано в м. Києві та Київській області). Це зумовлює відсталість банківського сектора в інших областях України та недостатність у них стимулів для підвищення власної конкурентоспроможності.

Окрім цього, проблему нерівномірного розміщення банків в Україні буде посилювати відкриття філій іноземних банків на її території. Слід зазначити, що більшість держав використовує жорстке регулювання та контроль за відкриттям філій іноземних банків на території своїх країн, зважаючи на те, що ці філії не є самостійними юридичними особами, а тільки підрозділами юридичних осіб, які знаходяться за

кордоном, і діяльність яких регулюється іноземним законодавством. Відкриття філій та їх доступ на національний ринок банківських послуг є однією з умов вступу України до СОТ. Однак правовий статус цього учасника ринку є особливим, оскільки діяльність філій іноземних банків значною мірою регулюється законодавством країни, в якій зареєстровано материнський банк. Враховуючи те, що фінансова потужність філій іноземних банків може перевищувати капітал багатьох українських банків та те, що НБУ не зможе контролювати їх діяльність належним чином, наслідки цього чинника (відкриття філій іноземних банків на її території України) та потенційний дестабілізуючий вплив його є надто серйозним, в тому числі і на регіональному рівні.

При збереженні в Україні існуючої структури банківської системи вітчизняні банки можуть звужити обсяги кредитування найбільших і найбільш ліквідних підприємств через нездатність конкурувати в цьому сегменті з філіями іноземних банків. Тобто здатність іноземних банків запропонувати дешевші, ніж українські кредити створить тиск на слабшу українську банківську систему. Крім того, окремі банки з іноземним капіталом в Україні, як свідчить практика, на певному етапі своєї діяльності можуть надавати перевагу задоволенню інтересів держави походження капіталу.

Безумовно, Україні необхідно підвищувати привабливість країни для іноземних інвесторів, розвивати відносини з зарубіжними банками у сфері банківських послуг, освоєння банківських ноу-хау місцевими банками, збільшувати загальні видатки на обслуговування банківської системи, намагатися вирівняти регіональну присутність банків на фінансовому ринку в Україні тощо.

Тому при побудові моделі регіональної мережі банківської системи в Україні враховувати насамперед об'єктивну інформацію, що стосується ідентифікації клієнтів. Так, для визначення рейтингу відносної привабливості регіонів необхідно враховувати такі фактори, як рівень розвитку банківського ринку, розвиток регіональної економіки, положення регіону, кадровий потенціал, перспективи регіону, матеріально-технічну базу регіону тощо.

Отже, на даний час Україна має високі темпи розвитку банківської системи в частині розробки банківських продуктів та надання послуг, але проблемним залишається питання регіональної концентрації банківських ресурсів. Ситуація може змінитися за допомогою впливу держави на регіональний розвиток банківської системи через активізацію мотивування цього процесу на рівні окремих банків та лібералізації ринку банківських послуг.